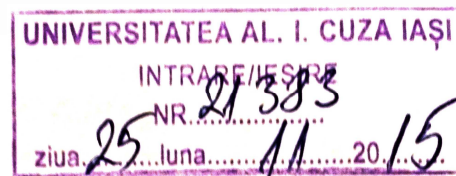

Nr.: ___ / 25.11.2015
În atenția: Senatului UAIC
Referitor la: metodologie organizare alegeri

Domnule Președinte al Senatului,

Asociația Liga Studenților din Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (LS IAȘI) vă înainteză prezentul memoriu prin care vă aduce în atenție o serie de probleme de ordin legal, funcțional și organizațional din proiectul pentru *Metodologia de organizare a alegerilor pentru structurile și funcțiile de conducere academică din Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, document ce urmează a fi supus adoptării de către Senat în ziua de joi, 26 noiembrie.

1. Numărul de mandate ale rectorului

Articolul IV.2. din proiectul de *Metodologie* stipulează că în acord cu „art. 213, al. 7 din legea nr. 1/2011, o persoană nu poate ocupa funcția de rector în aceeași instituție, mai mult de două mandate **succesive, complete**”.

În realitate, în art. 213, al. (7) din Legea Educației Naționale nr.1/2011 este prevăzut în mod explicit faptul că: „o persoană nu poate fi rector al aceleiași instituții de învățământ superior pentru mai mult de 8 ani, **indiferent de perioada în care s-au derulat mandatele și de întreruperile acestora**”.

Actualul rector al universității, profesorul Vasile Ișan, deține această funcție din data de 16 februarie 2008, astfel încât la începutul anului viitor, când se vor desfășura următoarele alegeri, nu ar mai avea voie, din punct de vedere legal, să candideze pentru un nou mandat. Totuși, dacă noua metodologie intră în vigoare fără modificarea acestui punct, acesta ar putea să își suspende atribuțiile timp de o luna și să încerce să obțină un al treilea mandat în ianuarie 2016, justificându-se prin faptul că cele două mandate anterioare, deși succesive, nu au fost complete. În acest mod, ar fi încălcată flagrant Legea Educației Naționale, care interzice deținerea funcției de rector pe o perioadă mai mare de 8 ani, chiar dacă au existat întreruperi sau dacă mandatele nu sunt consecutive.

2. Criteriile discriminatorii pentru studenții reprezentați

Articolul III.2. din proiectul de *Metodologie* impune studenților aleși în consiliile facultăților și studenților propuși pentru Senat să fi obținut cel puțin media 8 la admiterea în ciclurile de studii sau în anii anteriori și să fi promovat integral examenele.

În primul rând, această prevedere este redundantă, având în vedere că ea se mai regăsește în actul intitulat *Drepturile și obligațiile studenților de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza“ din Iași*, adoptat de către Senatul UAIC prin hotărârea nr. 7 din 30 ianuarie 2014, mai exact la art 7 alin. (3): „*reprezentanții studenților trebuie să fi obținut cel puțin media 8 la admiterea în ciclurile de studii sau în anii anteriori și să fi promovat toate examenele*”.

În al doilea rând, această dispoziție încalcă în mod flagrant următoarele prevederi legale:

A). Legea Educației Naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, mai precis încălcarea prevederilor **art. 203, alin. 4**, care prevede că „**statutul de student reprezentat nu poate fi condiționat de către conducerea universității**”.

Dispozițiile art. 203 alin. (4) din Legea 1/2011 includ o normă imperativă prohibitivă, prin care instituțiile de învățământ superior sunt obligate să nu condiționeze sub nicio formă obținerea statutului de student reprezentant de către un student al universității respective.

De asemenea, se încalcă și următoarele principii ale învățământului superior consfințite de art. 118 alin. (1): b) principiul libertății academice; c) principiul răspunderii publice; e) principiul echității; h) principiul respectării drepturilor și libertăților studenților și ale personalului academic;

B). Ordinul Ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (OMECTS) nr. 3666/2012, anexă a Legii Educației Naționale nr. 1/2011, care prevede în art.12 alin. (2) lit. c) că: „**Instituțiile de învățământ superior nu pot condiționa** statutul de student reprezentant în funcție de performanțele academice, prezența la cursuri, seminarii și laboratoare. Cadrele didactice nu se pot implica în procedurile de alegere a studenților reprezentanți, indiferent de nivelul de reprezentare”.

C). Prevederile legale în vigoare care interzic orice formă de discriminare, precum **OG 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, ale cărei dispoziții, conform art. 3, „se aplică tuturor

persoanelor fizice sau juridice, publice sau private, precum și instituțiilor publice cu atribuții în ceea ce privește: [...] d) sistemul educațional”.

Potrivit art. 2 alin. (1) din prezenta ordonanță „prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, **precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice**”, fiind protejată împotriva discriminării inclusiv exercitarea „drepturilor politice, și anume drepturile electorale, dreptul de a participa la viața publică și de a avea acces la funcții și demnități publice”, conform art.1 alin. (2) lit. c).

În ceea ce privește emiterea unui act administrativ cu caracter normativ cu prevederi discriminatorii, art.2 alin. (2) din OG 137/2000 prevede că „Dispoziția de a discrimina persoanele pe oricare dintre temeiurile prevăzute la alin. (1) este considerată discriminare în înțelesul prezentei ordonanțe”.

În problema discriminării, Legea Educației Naționale nr.1/2011 în art. 118 alin. (2) prevede clar că „în învățământul superior nu sunt admise discriminări pe criterii de vârstă, etnie, sex, origine socială, orientare politică sau religioasă, orientare sexuală **sau alte tipuri de discriminare**, cu excepția măsurilor afirmative prevăzute de lege”, definind chiar un principiu al nediscriminării la art. 202 alin. (1), „în baza căruia toți studenții beneficiază de egalitate de tratament din partea instituției de învățământ superior; orice discriminare directă sau indirectă față de student este interzisă”.

Practic, prin intermediul art. 7 alin (3) din actul administrativ contestat, discriminarea studenților se face pe baza performanței academice și a rezultatelor obținute în sesiunile de examene, criterii ale căror valoare sau conținut poate fi modificată sau alterată de către profesori sau cadrele universitare cu funcții de conducere, în vederea obținerii unui anumit rezultat de ordin politic, în sensul blocării accesului studenților vocali care contestă anumite decizii sau care se opun unor anumite politici de management universitar, **permițând astfel apariția unor abuzuri**, aducându-se atingere principiilor enunțate de Legea 571/2004 privind personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii, care mai este cunoscută drept legea protejării avertizorului public.

Abuzurile ar putea să apară și în situația în care un cadru universitar nu ar promova un student reprezentant la un anumit examen sau dacă un student reprezentant ar fi pus în imposibilitatea de a susține un examen, întrucât ambele situații ar duce la eliminarea lui din funcție. De asemenea, sunt discriminați de această prevedere studenții care au cel puțin un examen restant și care ar dori să ocupe funcția de student reprezentant.

Mai mult, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS), autoritatea ale cărei atribuții principale sunt acreditarea și evaluarea calității instituțiilor de învățământ superior, s-a sesizat în această problemă. ARACIS, prin intermediul raportului de evaluare instituțională realizat de către studenții evaluatori în cadrul misiunii de evaluare a UAIC care a avut loc în perioada 14-16 ianuarie 2015, a solicitat să se elimine condiționarea statutului de student reprezentant în funcție de rezultatele academice și să respecte legislația în vigoare.

3. Reprezentarea studenților în consiliile departamentelor

În ceea ce privește punctul I.6 din *Metodologie*, nu este prevăzută prezența reprezentanților studenților în consiliile departamentelor din cadrul facultăților. Conform art. 133 alin. (1) din Legea 1/2011, departamentul este „*unitatea academică funcțională care asigură producerea, transmiterea și valorificarea cunoașterii în unul sau mai multe domenii de specialitate*”, acesta fiind condus de un consiliu de departament, care este asimilat structurilor de conducere ale universității conform art. 207 alin. (1) litera c) din aceeași lege.

Art. 203 alin. (5) din Legea 1/2011 stipulează că „*studenții pot fi reprezentați în toate structurile decizionale și consultative din universitate*”, reprezentând o normă dispozitivă permisivă prin care se permite, de drept, accesul studenților reprezentanți în toate structurile de conducere, inclusiv în consiliile departamentelor. În cazul consiliilor departamentelor, dreptul de vot al studenților reprezentanți, precum și ponderea lor, nu sunt garantate precum în cazul consiliilor facultăților sau senatelor universitare, însă este clar garantat de lege dreptul lor de a participa, cel puțin cu statut de invitat sau observator în aceste structuri la nivel de facultate.

Acest drept este garantat și de art. 203 alin. (2) din Legea 1/2011 care prevede că „*studenții sunt aleși în mod democratic, prin vot universal, direct și secret, la nivelul diverselor formații, programe sau cicluri de studiu, atât în cadrul facultăților, cât și al universității*”, prin formații și programe de studiu fiind asimilate în mod direct și departamentele care sunt corespondente specializărilor.

4. Studentul din Consiliul de Administrație nu poate fi membru în Senat și trebuie ales doar de către studenți

Conform articolului IV.5. „*studenții, cu consultarea Senatului, desemnează un membru în Consiliul de administrație dintre studenții propuși pentru Senat în Adunarea generală a studenților din Universitate*”. Această prevedere încalcă cel puțin două dispoziții legale. În primul rând este vorba de art. 203 alin. (2) din Legea Educației Naționale nr.1/2011, conform căruia „[...] *conducerea instituției de învățământ superior nu se implică în organizarea procesului de alegere a reprezentanților studenților*”. Implicarea Senatului Universității, compus în proporție de 75% din personal didactic și de cercetare, prin așa-zisa „consultare” în vederea desemnării studentului membru în Consiliul de Administrație, este ilegală.

Studentul propus pentru a ocupa funcția de student reprezentant în Consiliul de Administrație nu poate ocupa și funcția de student reprezentant în Senatul Universității. Cunoaștem că Senatul Universității este un organ decizional, iar Consiliul de Administrație al Universității este un organ executiv. Astfel, se încalcă un principiu fundamental de drept, cel al separării puterilor într-un sistem instituțional democratic. Cu alte cuvinte, studentul în cauză poate să ocupe două funcții simultan, în două organe de conducere diferite. Prin extrapolare, ne putem raporta la situația deținerii de către un membru al Guvernului a statutului de parlamentar.

5. Incoerența unei prevederi referitoare la componența Consiliului de Administrație

Articolul IV.4 din noua *Metodologie* prevede că „*în Consiliul de Administrație nu pot face parte mai mult de două persoane din cadrul aceleiași facultăți, cu excepția reprezentantului studenților*”. Componența Consiliului de Administrație este enumerată atât în Legea Educației (prin art. 211, alin. 6), cât și în *Metodologie* (prin articolul I.2) acesta fiind format din rector, prorectori, decani, directorul general administrativ și un reprezentant al studenților. În aceste condiții, se poate observa lipsa de coerență a dispozițiilor, care se află în dezacord una cu cealaltă. În Consiliul de Administrație vor fi întotdeauna două persoane din aceeași facultate, întrucât rectorul și prorectorii sunt la rândul lor cadre didactice universitare în cadrul unei facultăți, alături de decani, iar toți decanii sunt membri ai Consiliului. În vederea corectării acestei prevederi, ar trebui menționat că „*rectorul și prorectorii trebuie să fie cadre didactice universitare din facultăți diferite*” sau „*rectorul și prorectorii nu trebuie să fie din aceeași facultate*”.

Având în vedere problemele anterior indicate, constatăm că *Metodologia de organizare a alegerilor pentru structurile și funcțiile de conducere academică din Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, în forma actuală, care urmează a fi

supusă adoptării de către Senatul UAIC în ziua de joi, 26 noiembrie, **încalcă flagrant o serie de prevederi legale în vigoare și nu respectă normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative** care sunt reglementate de Legea 24/2000. Conform aceleiași legi, **„prevederile cuprinse într-un act normativ, contrare unei noi reglementări de același nivel sau de nivel superior, trebuie abrogate”** (art. 64, alin. 1).

În vederea soluționării acestor probleme, vă înaintăm următoarele propuneri:

1. Acordarea art. IV.3. cu prevederile art. 214 alin. (1) din Legea 1/2011 în ceea ce privește numărul și durata mandatelor pe care o persoană le poate deține în calitate de rector;

2. Eliminarea criteriului privitor la media 8 și restanțe în ceea ce privește studenții reprezentanți, atât pentru motive de ilegalitate, cât și de redundanță;

3. Includerea reprezentanților studenților în consiliile departamentelor, cu statut de membri observatori sau invitați, fără drept de vot, prevedere care ar duce la îndeplinirea unui standard superior în asigurarea calității;

4. Organizarea de alegeri separate, la nivel de universitate, pentru funcția de student reprezentant în Consiliul de Administrație;

5. Corectarea prevederilor art. IV.4. în forma **„rectorul și prorectorii trebuie să fie cadre didactice universitare din facultăți diferite”** sau **„rectorul și prorectorii nu trebuie să fie din aceeași facultate”**.

Nu în ultimul rând, ar fi în beneficiul tuturor dacă alegerile ar avea loc după începutul semestrului al II-lea, având în vedere că studenții, care reprezintă 93% din comunitatea academică și au o pondere de vot de 25% în structuri, sunt în perioada lunii ianuarie în plină sesiune.

Vă mulțumim anticipat!

cu stimă și considerație,

25 noiembrie 2015

Silvian-Emanuel MAN
președinte